

Rekommandation 21/2024
Forslag A 1989/PRE
Behandlet af Præsidiets

Opdatering af Helsingforsaftalen

I henhold til Helsingforsaftalen artikel 45 og 56, har Nordisk Råd den 31. oktober 2024 vedtaget nedenstående rekommandation efter forslag fra Præsidiets.

Nordisk Råd rekommanderer De nordiske regeringer

- at udnævne en nordisk kommission, som skal udarbejde konkrete ændringsforslag til en opdateret version af Helsingforsaftalen,
- at kommissionens forslag bl.a. indeholder:

Nye artikler om nordisk samarbejde indenfor:

- Forsvars- og sikkerhedspolitik
- Civil sikkerhed, beredskab og samfundssikkerhed
- Klima
- Børn og unges rettigheder og inkludering i det nordiske samarbejde generelt herunder Ungdommens Nordiske Råds rolle
- Grænsehindringer – fjernelse og forebyggelse

Opdaterede artikler om nordisk samarbejde, så de passer bedre til det samarbejde og de ambitioner som de nordiske lande har i dag, indenfor:

- Det sociale område, herunder omtaler den nordiske velfærdsmodel konkret, samt løfter ind inkludering af børn og unge som eget tema,
- Uddannelse, forskning, kultur og sprog
- Miljø, herunder til også at omfatte biodiversitet og natur
- Samfærdsel, herunder til også at omfatte digital infrastruktur
- Parter i Helsingforsaftalen, herunder:
 - at deltagelsen i det nordiske samarbejde er baseret på ligestilling mellem landene, og at deltagelsen hos Grønland, Færøerne og Åland i



det nordiske samarbejde reflekterer udviklingen i de selvstyrende lande og giver fleksibilitet til at rumme uligheder og fremtidig udvikling, *eller*

- at de nordiske landes regeringer undersøger, hvordan Helsingforsaftalen kan ændres for at muliggøre en styrket deltagelse i det nordiske samarbejde for Grønland, Færøerne og Åland, med hensyn til de juridiske rammer som regulerer forholdet mellem henholdsvis Danmark, Færøerne og Grønland samt Finland og Åland.
- at det nordiske samarbejde for at fremme nordiske værdier og synspunkter i EU og EØS fremgår i Helsingforsaftalen, og at der er mere forpligtende formuleringer om nordisk samarbejde ved udformning og implementering af nye regler.
- at der foretages en generel sproglig opdatering af aftaleteksten og inkludering af grundlæggende nordiske værdier som demokrati, menneskerettigheder og ligestilling.
- at det er en målsætning at kommissionens forslag til opdateret Helsingforsaftale er klart i løbet af 2025, og kan sættes i kraft i løbet af 2026 (30 år efter at den seneste opdatering trådte i kraft).
- at Nordisk Råd er repræsenteret i kommissionen og at kommissionens arbejde udføres i samråd med Nordisk Råd.

Reykjavik, den 31. oktober 2024

Bryndís Haraldsdóttir
Præsident

Kristina Háfoss
Rådsdirektør